

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201549
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Milena Fegyessová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201549.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. I., J.. XX.XX.XXXX, dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starého otca Z. I., J.. XX.XX.XXXX a manželky S. I., J.. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom G.Q. X. XX, XXX XX G. X., toho času umiestnený: v U. K. O. M. V. H., O. XX/XX, dieťa rodičov: matky I. I., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Ž. J. E., aktuálne bytom E. na neznámom mieste a otca O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. - S. Č. V., o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým S. I., J.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať U. K. O. M. V. H., Z. E. XXX/XX, XXX XX H., počnúc dňom umiestnenia maloletého dieťaťa v ústavnom zariadení.

II. Matka I. I., J.. XX.XX.XXXX a otec O. P., J.. XX.XX.XXXX s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého S. I., J.. XX.XX.XXXX každý zvlášť výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet U. K. O. M. V. H., Z. E. XXX/XX, XXX XX H., č.ú. IBAN: N. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

III. Súd z r u š u j e nariadenú spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť starým rodičom Z. I., J.. XX.XX.XXXX a manželky S. I., J.. XX.XX.XXXX k maloletému S. I., J.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Týmto sa m e n í uznesenie Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 26P/99/2019 - 58 zo dňa 25.11.2019 v celom rozsahu.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 25.5.2022 (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti, ktorým ÚPSVaR žiadal, aby okresný súd nad maloletým S. I., J.. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať U. K. O. M. V. H., Z. E. XXX/XX, XXX XX H., počnúc dňom umiestnenia maloletého dieťaťa v ústavnom zariadení. Návrh odôvodnili tým, že dňa 03.05.2022 ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom sa kontaktoval so starým otcom mal. S., ktorý sa vyjadril, že s manželkou sa spoločne rozhodli, že bude v záujme mal. S., aby naďalej ostal v U. K. O. M. V. I. H.. Obaja starí rodičia sa zhodli na tom, že majú obavy, že mal. S. po výchovnej stránke nezvládnu. Radi by boli keby ich mal. S. navštevoval v domácnosti počas víkendov ak bude S. chcieť. Dňa 06.05.2022 zrealizoval ÚPSVaR individuálny rozhovor s S., ktorý navštevuje X. ročník ZŠ I. Z.. V škole sa zhoršil v známkach. Mal. S. sa vyjadril, že navštevuje v škole

futbalový krúžok. V zariadení sa mu páči, ale chcel by sa vrátiť k starému otcovi. Dňa 14.04.2022 do 16.04.2022 bol na veľkonočné sviatky na krátkodobý pobyt u starých rodičov. Pobyt prebehol v poriadku. Cez víkendy i prázdniny by sa chcel stretávať s kamarátmi a starkým. Zo správy z centra vyplýva, že mal. S. je zaradený do výchovnej skupiny centra. Je žiakom X. V. Základnej školy v Z.. Do školy chodí autobusom. Mal. deťom sa vysmieva, napáda ich slovné aj fyzicky. Martin je v škole spokojný, plní si školské povinnosti. Prípravu na vyučovanie zvláda sám, je však potrebná kontrola vychovávateľom. Na skupine mal. S. funguje s menšími výchovnými problémami. S. s problémami zvláda aj narážky a provokácie menších chlapcov zo skupiny. Často medzi nimi dochádza k napätiu. S. ostáva výbušný, nervózny, vulgárny a situáciu často nezvláda. Na jeho upokojenie je potrebný zásah vychovávateľa. S. je však sám veľký provokatér. Častokrát má potrebu byť stredobodom pozornosti. S. v rámci skupiny zatiaľ funguje bez výrazných výchovných problémov. Zapája sa do všetkých aktivít, plní si povinnosti v rámci fungovania kolektívu. Vianočné sviatky a Silvestra strávil S. na skupine centra. Voľný čas trávi sledovaním filmov, počúva pesničky, kreslí. S. je potrebné stanoviť hranice, klásť dôraz na pravidlá skupiny aj ich dodržiavanie. Má rád pochvalu. Vie sa ospravedlniť a priznať si chybu. S. nie je aktuálne v kontakte so starými rodičmi. Odborný tím U. K. O. M. V. H. sa vyjadril, že mal. S. pobyt v centre prospieva a je pre neho vhodné ponechanie v zariadení, nakoľko nie je možné jeho zverenie do rodiny. Zdravotný stav je dobrý, ošetrojúcou lekárkou je S.. H., navštevuje pedopsychiatrickú ambulanciu S.. P., užíva lieky. Od posledného návrhu na výchovné opatrenie nedošlo na strane starých rodičov k zmenám, ktoré by umožňovali návrat mal. S. do ich starostlivosti. Starí rodičia nie sú schopní riadne zabezpečiť komplexnú starostlivosť, čo potvrdili svojím vyjadrením. Starí rodičia majú záujem udržiavať kontakt s mal. S. prostredníctvom krátkodobých pobytov. Nemajú záujem a schopnosť prevziať celkovú starostlivosť nad mal. S..

2. Súd vec prejednal a rozhodol podľa § 31 CMP na pojednávaní dňa 22.6.2022 v neprítomnosti rodičov mal. dieťaťa, ktorých miesto pobytu nie je známe, ako aj v neprítomnosti starých rodičov mal. dieťaťa, ktorým bol malololetý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Starí rodičia mali doručenie riadne a načas vykázané, neúčast' na pojednávaní neospravedlnili ani nepožiadali o jeho odročenie z dôležitého dôvodu, preto súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihladnuc pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Navrhovateľ ÚPSVaR Banská Štiavnica, K. Ž. J. E., zotrval na podanom návrhu, ako i na dôvodoch, pre ktoré navrhoval nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá je nutná nariadiť dieťaťu v dôsledku porúch správania a zároveň poskytnúť dieťaťu odbornú pomoc v špecializovanom zariadení, keď rodičia ani starí rodičia túto pomoc zabezpečiť nedokážu. Zároveň doporučili zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť, ktorá v súčasnej dobe neplní svoj účel.

5. Starí rodičia sa k návrhu nevyjadrili a v konaní ostali nečinní.

6. V rámci dokazovania súd vykonal výsluch navrhovateľa (kolízneho opatrovníka), oboznámil sa so správou U. K. O. M. V. H., Z. E. XXX/XX, XXX XX H., správou z ÚPSVaR Banská Štiavnica, K. Ž. J. E. a tiež pripojenými spismi, kde súd rozhodoval už v minulosti o mal. S. I..

6. Zo správy U. K. O. M. V. H., Z. E. XXX/XX, XXX XX H. zo dňa 17.6.2022 súd zistil, že S. v súčasnosti navštevuje X. V. Základnej školy v Z.. Do ich zariadenia bol umiestnený dňa 08.12.2021 na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 19P/28/2021 - 19 zo dňa 02.12.2021, vykonateľného 02.12.2021. Mal. S. sa na vyučovanie pripravuje minimálne. Nemá takmer žiadne domáce úlohy. V slovníčku si ich vôbec neznačí, zošity má neupravené, s neprehľadnými takmer žiadnymi poznámkami, učí sa najmä z kníh. Zhoršil sa mu školský prospech aj správanie. S. zdravotný stav je dobrý, v prípade potreby konzultujú lekárske vyšetrenia telefonicky, po dohode navštívia lekársku ambulanciu. S. pravidelne navštevuje pedopsychiatrickú S.. P. I. Ž.F. J. E.. Užíva medikamentóznú liečbu. S. sa taktiež zúčastňuje pravidelných terapií u psychologičky S.. O., K. L.. Dodržiava všetky hygienické zásady a opatrenia. Vo voľnom čase sa S. zúčastňuje prostredníctvom programov ZOOM stretnutí mladistvých a mladých dospelých na rôzne témy, tiež stretnutí s psychologičkou CDR, vychádzok do prírody, rád sleduje TV, prípadne svoju pozornosť venuje mobilu. Dňa 23.04.2022 sa zúčastnil ako divák koncertu roka v Prievdzi Úsmev ako dar, kde sa mu veľmi páčilo a bol vďačný za túto možnosť tam ísť. V rámci skupiny sa prejavuje naďalej S. nevhodné správanie - neustále provokuje ostatné deti, s rovesníkmi sa bije, s dievčatami sa nejednakrát rozprával vulgárne, má nemiestne sexuálne narážky. K vychovávateľom je drzý a vulgárny, sporadicky sa ospravedlní. Všetko odôvodňuje tým, že je nervózny, popritom konflikty a hádky vyvoláva najčastejšie práve on. V

mesiaci apríl bol so starými rodičmi v telefonickom a tiež aj v osobnom kontakte počas veľkonočných prázdnin. Pre S. prišli obaja starí rodičia, preberanie bolo rozpačité, s rôznymi poznámkami zo strany starých rodičov. S. im vzal darčeky, ktoré mal pre nich pripravené už od Vianoc. Pobyt doma prebehol podľa dostupných informácií od S. a starkej dobre, bez problémov. Podľa vyjadrenia vychovávateľa pri preberaní S. pri návrate, bolo na starkej vidno, že je smutná. Informovala sa na ďalšie možné pobyty počas voľných dní a víkendov u nich. Toto bolo ÚPSVaR schválené a víkendové pobyty S. u starých rodičov v G. X. sú povolené. Od prázdninového pobytu počas veľkonočných sviatkov u starých rodičov ani počas celého mesiaca máj S. so starými rodičmi v kontakte nebol. Telefonicky sa im ozval až v ostatných dňoch. Na pobyte s nimi sa však nedohodol. S inými rodinnými príslušníkmi nie je v kontakte. Rodičia si určenú vyživovaciu povinnosť neplnia. Aktuálne ich miesta pobytu nie sú známe.

9. Súd vec právne posúdil :

10. Podľa § 120 ods. 1 v spojení s § 111 písm. l) CMP, o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach, súd rozhoduje uznesením.

11. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1. až 3. Zákona o rodine, Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

15. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. Z listinných dôkazov bolo zistené, že rodičmi maloletého S. N. I. I., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. J. E., aktuálne bytom v E. na neznámom mieste a O. P., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. G. - S. Č. Ľ. V., aktuálne na neznámom mieste. Nakoľko rodičia o maloletého dlhodobo neprejavovali záujem uznesením okresného súdu č. k. 26P/99/2019-59 zo dňa 08.01.2020 bol maloletý S. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starého otca Z. I., J.. XX.XX.XXXX a jeho manželky S. I., J.. XX.XX.XXXX. Rodičov súd zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa v sume 30 % zo sumy životného minima. Následne uznesením okresného súdu č. k. 6P/112/2021- 16 zo dňa 30.08.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý S. umiestnený do O. U. V. za účelom diagnostiky na obdobie troch mesiacov. Maloletý bol O. O. U. V. prijatý dňa 02.09.2021. Na základe správy O. U. V. zo dňa 10.11.2021, individuálneho pohovoru pracovníka ÚPSVaR s maloletým S. zo dňa 10.11.2021, ÚPSVaR navrhol, aby súd uložil výchovné opatrenie a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý S. dočasne odovzdaný do starostlivosti U. K. O. M. V. H., O. XX/XX. Uznesením okresného súdu č. k. 19P/28/2021- 45 zo dňa 22.2.2022 bol mal. Martin dočasne odňatý z osobnej starostlivosti starých rodičov a bol mu nariadený pobyt v U. H., W.. O. XX/XX za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie 6 mesiacov od jeho umiestnenia, t.j. do 8.6.2022.

17. Po vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že S. dokáže fungovať v režimovom zariadení s pravidelnou kontrolou. Nastavené pravidlá mu pomáhajú určovať hranice, v ktorých sa pohybuje s väčšou istotou, nakoľko vie, čo sa od neho očakáva a čo si sám môže dovoliť, čo je prospešné pre jeho ďalší zdravý psychický vývin. Naďalej potrebuje odbornú pomoc, pravidelný režim, individuálny prístup s jasne stanovenými pravidlami, systematickou prípravou do školy a striktnou kontrolou ich dodržiavania, ako aj okamžitú spätnú väzbu a povzbudenie v podobe pochvaly a pozitívneho hodnotenia od dospelého. Starí rodičia mal. S. výchovné nevládajú, čo uviedla aj stará matka návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 22.07.2021, ktorý sa týkal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti, čoho dôsledkom sú problémy v správaní a prežívaní mal., ktoré vyúsťujú do sebapoškodzovania. Mal. S. potrebuje prijať novú situáciu a stabilizovať sa, čo vyžaduje dlhšie časové obdobie. Zdravotný stav mal. S. si vyžaduje medikamentóznú liečbu, ako aj odbornú pomoc a podporu pri vyrovnávaní sa so zmenami. Okresný súd je toho názoru, že návrat mal. ku starým rodičom by nevedol k žiadnej náprave správania maloletého a nebol by mal. ani prospešný. Starí rodičia sa jednoznačne vyjadrili, že je v záujme mal. S., aby naďalej zostal I. U. H.. Obaja starí rodičia sa zhodli na tom, že majú obavy, že mal. S. po výchovnej stránke nevládnu. Radi by však boli keby ich mal. S. navštevoval v ich domácom prostredí počas víkendov ak bude mal. S. chcieť. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že starí rodičia mal. nekontaktovali, nezobrali si ho ani počas vianočných sviatkov, interakcia sa uskutočnila len počas veľkonočných prázdnin, ktoré však inicioval mal. S.. Od veľkonočných sviatkov opätovne starí rodičia s mal. S. v kontakte či už telefonickom alebo osobnom neboli. Je zrejmé, že od uloženia posledného výchovného opatrenia nedošlo na strane starých rodičov k zmenám, ktoré by umožňovali návrat mal. S. do ich starostlivosti. Starí rodičia nie sú schopní riadne zabezpečovať komplexnú starostlivosť, čo potvrdili vo svojich vyjadreniach. Starí rodičia majú záujem síce udržiavať kontakt s mal. S., ale len prostredníctvom krátkodobých pobytov. Nemajú záujem a schopnosť prevziať celkovú starostlivosť nad mal. S.. Z uvedených dôvodov videl súd po tom návrh ÚPSVaR na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. S. ako jediný vhodný spôsob starostlivosti o mal. keďže rodičia sa zdržujú na neznámom mieste a starí rodičia nie sú schopní zabezpečiť komplexnú starostlivosť o mal. Z vyššie uvedených dôvodov potom súd zrušil aj nariadenú osobnú starostlivosť starých rodičov, ktorá bola nariadená uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 26P/99/2019-59 zo dňa 08.01.2020 a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

15. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.